

תקנות הטיס (אגרות רישום, רישוי ותיעוד), (תיקון- רחפנים), התשע"ג- 2013

בתוקף סמכותי לפי סעיף 168(א)(4) ו-(ב) לחוק הטיס, התשע"א- 2011¹ (להלן- החוק), לפי הצעת רשות התעופה האזרחית (להלן- הרשות), בהתאם לסעיף 197 לחוק, בהסכמת שר האוצר לפי סעיף 168(א)(4) לחוק ובאישורו לפי סעיף 39 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה- 1985² ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת לפי סעיף 168(א)(4) לחוק וכן לפי סעיפים 12 ו-14 לחוק רשות התעופה האזרחית, התשס"ה- 2005³, הריני להתקין תקנות אלה:

1. תיקון תקנה 1 בתיקון 1 לתקנות הטיס (אגרות רישום, רישוי ותיעוד), התש"ע- 2009⁴ (להלן- התקנות העיקריות) -

(1) אחרי "כלי טיס" יבוא "כלי רחיפה- גילשון אוויר, גילשון אוויר עם מנוע עזר, מצנח רחף, מצנח רחף עם מנוע עזר, ומצנח ממונע, כהגדרתם בפסקאות (1) עד (5) בהגדרת "כלי רחיפה" בסעיף 1 בחוק";

(2) אחרי "קומיוטר" יבוא "רחפן- אדם המפעיל כלי רחיפה, לצורך מסחרי או כמדריך; "הפעלה" ו"הפעלה מסחרית" של כלי רחיפה – כהגדרתם בסעיף 85 לחוק".

(3) אחרי "תקנות טיסות שכר" יבוא "תקנות כלי רחיפה- תקנות הטיס (כלי רחיפה), התשע"ג – 2013⁵ ;

2. בכותרת הפרק החמישי לתקנות העיקריות, במקום "אגרות לפי תקנות הפרק החמישי יבוא "אגרות לפי תקנות הרישיונות ולפי תקנות כלי רחיפה";

3. בתיקון 18 לתקנות העיקריות -

(1) בתקנת משנה (א), אחרי המילים "עובד טיס" יבוא המילים "או מבקש רישיון רחפן";

(2) בתקנת משנה (ב), אחרי המילים "שאינו עובד טיס" יבוא המילים "ולרבות המבקש רישיון רחפן";

¹ ס"ח התשע"א, עמ' 830

² ס"ח התשמ"ה, עמ' 60; ס"ח התשנ"א, עמ' 130

³ ס"ח התשס"ה, עמ' 130; ס"ח התשע"א, עמ' 908

⁴ ק"ת התש"ע, עמ' 518; ק"ת התשע"ג, עמ' 713

⁵ ק"ת התשע"ג, עמ' .....

(3) בתקנת משנה (ג), אחרי המילים "מדריך טיס" יבואו המילים "ולרבות רחפן";

(4) בתקנת משנה (ד), אחרי המילים "המחזיק ברישיון טיס פרטי" יבואו המילים "והמחזיק ברישיון רחפן";

(5) בתקנת משנה (ז), אחרי המילים "עובד טיס" יבואו המילים "או רחפן".

4. תיקון תקנה 19 . בתקנה 19 לתקנות העיקריות, אחרי "עובד טיס" יבוא "או רחפן".

5. תיקון תקנה 20 . בתקנה 20 לתקנות העיקריות -

(1) בתקנת משנה (א) -

(א) במקום "עובד טיס או מבקש רישיון כעובד טיס" יבוא "עובד טיס, מבקש רישיון כעובד טיס, רחפן או מבקש רישיון רחפן";

(ב) בטבלה, אחרי פסקה (13), יבוא :

טור א'- סוג טור ב'- בחינה טור ג' - בחינה	הרישיון	מעשית	עיונית
רחפן עם הגדר	2310	350	(14)
מסחרי או מדריך, לכלי רחיפה מסוג אחד			

(2) בתקנת משנה (ב), אחרי "כלי הטיס" יבוא "או כלי הרחיפה".

6. תיקון תקנה 21 . (א) בתקנה 21 לתקנות העיקריות -

(1) בתקנת משנה (א) -

(א) אחרי "עובד טיס" יבוא "או רחפן";

(ב) בטבלה, אחרי פסקה (13) יבוא :

טור א'- סוג טור ב' - בחינה טור ג' - בחינה	ההגדר	מעשית	עיונית
הגדר נוסף, או כלי רחיפה נוסף, ברישיון רחפן	1290	430	(14)

- (2) בתקנת משנה (ג), אחרי "כלי הטיס" יבוא "או כלי הרחיפה".
7. תיקון תקנה 22. בתקנה 22 לתקנות העיקריות, במקום "עובד טיס או מבקש רישיון עובד טיס" יבוא "עובד טיס, מבקש רישיון עובד טיס, רחפן או מבקש רישיון רחפן".
8. תיקון תקנה 26. בתקנה 26 לתקנות העיקריות-
- (1) בתקנת משנה (א)(8), המילים "גלישוניים או מצנחים ממונעים" – יימחקו ;
- (2) בתקנת משנה (ב)(8), המילים "גלישוניים, מצנחים ממונעים" – יימחקו ;

ד ב ר י ה ס ב ר

חלק א' – כללי

הצעת התקנות נלווית להצעת תקנות הטיס (כלי רחיפה) שמקדמת רשות התעופה האזרחית (להלן- "רת"א" או "הרשות") מכוחו של פרק ה' לחוק הטיס.

תכליתה ביטול כל ההסדרים הנוגעים לכלי רחיפה (למעט טיסן נהוג רדיו) הקיימים כיום בתקנות הטיס (רישיונות לעובדי טיס), התשמ"א-1981 (להלן- "תקנות הרישיונות") ובתקנות הטיס (הפעלת כלי טיס וכללי טיסה), התשמ"א-1981 (להלן- "תקנות ההפעלה") וקביעת הסדרים חדשים, מקיפים ומפורטים בהצעת תקנות הטיס (כלי רחיפה).

נושא הרישוי (רישוי אישי, למפעילים של כלי רחיפה הפועלים לצורך מסחרי או כמדריכים בלבד), סוגיית האזורים המותרים והאסורים לרחיפה, וכן כללים להפעלה בטוחה, ציוד ולבוש מגן, עתידים לקבל מענה מעודכן, רחב, מקיף ומפורט, התואם את עקרונות פרק ה' לחוק הטיס, התשע"א-2011 (להלן- "חוק הטיס" או "החוק"), במסגרת תקנות הטיס (כלי רחיפה) המוצעות.⁶

בקליפת אגוז נציין, כי המשטר המשפטי הקיים בסוגיית הרישוי קובע חובת רישוי לכל מפעיל של כלי רחיפה, לרבות למפעיל "הפרטי" (הפועל לצרכיו האישיים בלבד, כתחביב בשעות הפנאי וללא תמורה), באמצעות רישיון הפעלה מבצעית (ולא רישוי אישי).

גופים המאגדים מפעילים רבים של כלי רחיפה קיבלו מרת"א בעבר רישיונות הפעלה מבצעיים, וחילקו לחבריהם מעין "רישיונות משנה".

בנוסף, גופים שפעלו למטרה מסחרית או כבתי ספר להדרכת הרחיפה קיבלו מהשר רישיון מסחרי לפי חוק רישוי שירותי תעופה, התשכ"ג-1963 (להלן- "חוק רישוי שירותי תעופה").

לרת"א מוכרות 3 אגודות הפועלות בענף הרחיפה, כאשר החלוקה ביניהן היא קטגורית לפי סוג כלי

⁶ בדברי ההסבר הכלליים לתקנות הטיס (כלי רחיפה) קיימת התייחסות מפורטת ביותר לסוגיות הבאות: כלי רחיפה- תמונת מצב; פרק ה' לחוק הטיס – ההסדרים הקיימים; התקנות המוצעות; נושאים שאינם נכללים בתקנות המוצעות- הסדרי רישוי נוספים לפי סעיף 88 לחוק וחובת ביטוח לפי סעיף 91 לחוק- הטעמים לאי הכללתם בתקנות; מועד תחילת תוקפן של ההוראות; ההסדרים הקיימים כיום בתקנות ההפעלה, הרישיונות והאגרות; פירוט בדבר עיקרי ההסדר בקובץ תקנות הטיס (כלי רחיפה); רישוי אישי למפעיל כלי רחיפה לצרכים מסחריים או מדריך, האזורים המותרים לרחיפה וכללי הפעלה בטוחה; הסבר מדוע הטיסן אינו כלול בתקנות אלה; וכן הסבר על תהליכי ההתייעצות וההסכמה הנדרשים לפי החוק המסמך. מוצע לעיין בדברי ההסבר להצעת תקנות הטיס (כלי רחיפה) על מנת לקבל רקע לתיקון המוצע בתקנות האגרות.

הרחיפה: אגודת גלישוני האוויר, אגודת מצנחי הרחף, ואגודת המצנחים הממונעים (להלן – "האגודות"). המשטר המשפטי החדש, כפועל יוצא של פרק ה' לחוק, ומכוחו – הצעת תקנות הטיס (כלי רחיפה), עניינו בשני שינויים מרכזיים: האחד- הרישוי יהיה אישי, ולא יידרש עוד רישיון הפעלה מבצעית, רישיון מסחרי או כל רישיון אחר; השני- הרישיונות האישיים יינתנו למפעילים של כלי רחיפה הפועלים למטרות מסחריות או למטרות הדרכה בלבד.

כפועל יוצא מהאמור לעיל, יש צורך, במסגרת תקנות מוצעות אלה, לבטל את ההסדר הקיים בתקנות האגרות לגבי מפעילים של כלי רחיפה (תקנה 26(א)(8) ותקנה 26(ב)(8)), וכן להוסיף הסדרים שעניינם חובת תשלום אגרה לרשות הרישוי, על ידי המבקש רישיון רחפן או המחזיק ברישיון רחפן, בגין: בקשה לרישיון, בקשה לתוספת הגדר או סוג כלי ברישיון, בקשה לקבלת תעודה רפואית וחידושה מזמן לזמן, בקשה לעריכת מבחן עיוני או מעשי, וכיוצא בזה.

ההסדרים המוצעים להלן לגבי רחפנים הינם בהקבלה להסדרים הקיימים זה מכבר בתקנות האגרות לגבי עובדי הטיס.

תיקון זה מצריך את קבלת אישורם של שר האוצר ושל וועדת הכלכלה של הכנסת.

חלק ב' – דברי הסבר מפורטים לכל סעיף בתיקון התקנות

לתקנה 1 המוצעת (הוספת מונחים לתקנה 1- הגדרות) –

במסגרת תקנה 1 לתקנות הקיימות, הכוללת את ההגדרות למונחים שמבוצע בהם שימוש בגוף התקנות, מבוקש להוסיף 3 מונחים שיבוצע בהם שימוש בתקנות, לאחר פרסום התיקון המוצע, כלהלן-

לפסקה (1) המוצעת:

מבוקש להוסיף את המונח "כלי רחיפה" לתקנה 1, היא תקנת ההגדרות, בתקנות האגרות, כהגדרתו של מונח זה בפסקאות (1) עד (5) בסעיף 1 לחוק הטיס. "כלי רחיפה" כולל בסעיף 1 לחוק הטיס את 6 הכלים הבאים: גלישון אוויר, גלישון אוויר עם מנוע עזר, מצנח רחף, מצנח רחף עם מנוע עזר, מצנח ממונע (ממ"ג), וטיסן נהוג רדיו. מוצע להוסיף את כל הכלים, למעט זה הנקוב בפסקה (6)- הטיסן. הטעם לכך הוא כי בהצעת תקנות הטיס (כלי רחיפה) ובתיקונים המוצעים בתקנות ההפעלה ובתקנות הרישיונות טופלו רק 5 הכלים הראשונים, והטיסן לא הוסדר, זאת משום שהטיסן שונה באופי הפעלתו, בהיותו בלתי מאויש, בעוד כל האחרים – מאוישים. ההוספה נדרשת מאחר ומבוצע שימוש במונח בתיקון המוצע.

לפסקה (2) המוצעת:

מבוקש להוסיף את המונח "רחפן" לתקנה 1, היא תקנת ההגדרות, בתקנות האגרות. רחפן מוגדר כאדם המפעיל כלי רחיפה, לצורך מסחרי או כמדריך. הגדרה זו מצויה בהלימה להוראת סעיף 87 לחוק הטיס, הקובע כי רק מפעיל מסחרי ומדריך של כלי רחיפה יידרש לרישיון (אישי), וכפועל יוצא – יידרש לתשלום אגרה. כמו כן, ההגדרה מתאימה להגדרת המונח "רחפן" בפרק הרישוי בהצעת תקנות הטיס (כלי רחיפה). סעיף 85 לחוק הטיס מגדיר מהי "הפעלה" של כלי רחיפה, כך: "הטסה של כלי רחיפה או גלישה או רחיפה באמצעות כלי כאמור". בהמשכו של סעיף זה ישנה הגדרה גם למונח "הפעלה מסחרית" של כלי רחיפה, כך: "הפעלה מסחרית – הובלת נוסעים או מתן שירות באמצעות כלי רחיפה, בתמורה, למעט הדרכה להפעלת כלי רחיפה". מוצע להפנות לסעיף זה לעניין המשמעות של שני מונחים אלה. ההוספה נדרשת מאחר ומבוצע שימוש במונח בתיקון המוצע.

לפסקה (3) המוצעת:

מבוקש להוסיף לשם הנוחות את קיצור שמם של הצעת תקנות הטיס (כלי רחיפה), התשע"ג – 2013, כך: תקנות הטיס (כלי רחיפה). הצעת התקנות הנ"ל עניינה בהסדרת כלי הרחיפה, על כל ההיבטים הרלבנטיים: רישוי, אזורים וכללי הפעלה בטוחה. במקביל ישנן 2 הצעות - תקנות שעניינן ביטול כל ההסדרים המשפטיים הקיימים בתקנות הרישיונות ובתקנות ההפעלה לגבי כלי רחיפה, שכן כאמור ההסדרים לגבי כלי הרחיפה יועברו להצעת תקנות הטיס (כלי הרחיפה) בכל ההיבטים: רישוי, אזורים והפעלה. ההוספה נדרשת מאחר ומבוצע שימוש במונח בתיקון המוצע.

לתקנה 2 המוצעת (תיקון כותרת הפרק החמישי) –

מבוקש לתקן את כותרת הפרק החמישי לתקנות האגרות. כותרת הפרק: "אגרות לפי תקנות הרישיונות", ועיסוקה רק באגרות שרשות הרישוי מוסמכת לגבות ממי שמבקש ממנה רישיון כעובד טיס, בהתאם לתקנות הרישיונות. מבוקש להוסיף לכותרת את תקנות כלי הרחיפה, שכן חובת תשלום האגרה ממי שיבקש מרשות הרישוי רישיון רחפן עתידה להיות מעוגנת בפרק הרישוי בהצעת תקנות הטיס (כלי רחיפה), ולא בתקנות הרישיונות. משכך, מוצע לקרוא לכותרת הפרק החמישי בתקנות האגרות: "אגרות לפי תקנות הרישיונות ולפי תקנות כלי הרחיפה". בכך תשקף הכותרת את מה שעתידי הפרק החמישי לתקנות האגרות לכלול, לאחר פרסומו של תיקון מוצע זה. הוספה זו נדרשת מאחר ומבוצע שימוש במונח במהלך התיקון המוצע.

לתקנה 3 המוצעת (תיקון תקנה 18: אגרה נלווית להגשת בקשה לרישיון רחפן, תעודה רפואית**ראשונית, וחידוש התעודה הרפואית) -**

מבוקש לבצע תיקונים בתקנה 18 לתקנות האגרות, הדנה באגרה הנלווית לבקשה לקבלת רישיון כעובד טיס, באגרה הנלווית לבקשה לקבלת תעודה רפואית ראשונית, ולחידושה של התעודה הרפואית מזמן לזמן, ולהחיל הסדרים אלה גם על רחפן.

לפסקה (1) המוצעת-

תקנה 18(א) לתקנות הקיימות קובעת כך: "א) המבקש רישיון עובד טיס ובו סוג הגדר אחד או אישורו, למעט רישיון טייס מתלמד, רישיון מקפל מצנחים או טכנאי לבדק כלי טיס, ישלם, בעת הגשת הבקשה, אגרה של 640 שקלים חדשים"; מבוקש להוסיף את המילים "או מבקש רישיון רחפן" לאחר המילים "עובד טיס" ובכך להחיל הוראה זו גם על מבקש רישיון רחפן. התיקון נדרש, שכן סעיף ההגדרות לחוק הטיס ביצע אבחנה והפרדה מוחלטת, בין המונח "כלי טיס" למונח "כלי רחיפה". בנסיבות אלה, ככל שמבוקש להחיל את ההוראה, הדנה במנגנון ובהיקף האגרה שרשות הרישוי מוסמכת לגבות ממבקש רישיון כעובד טיס, גם על מבקש רישיון רחפן, הרי שיש להוסיף את המונח "רחפן" באופן מפורש לתקנה. עוד יצוין, כי היקף האגרה המוצע - זהה בבקשת רישיון של רחפן ובבקשת רישיון של עובד טיס, שכן רשות הרישוי נדרשת לטיפול דומה בהן: בדיקת דרישות הכשירות לרבות מגבלה של גיל, מצב בריאותי, הכשרה, מבחנים עיוניים ומעשיים, הוכחת הניסיון המזערי הנדרש, וכיוצא בזאת, כקבוע בהוראות תקנות הטיס (כלי רחיפה).

עוד יוער, שסכום האגרה זהה לסכום הנקוב בתקנה 18(א) ולא בתקנה 18(ה), משום שתקנת משנה (ה) דנה ב- 3 חריגים שלגביהם יש צורך בחידוש הרישיון והם: טייס מתלמד, טכנאי ומקפל מצנחים. לגבי יתר

עובדי הטיס – אין מנגנון חידוש של הרישיון עצמו. מאחר וגם לרחפן בהקבלה אין מנגנון חידוש לרישיון, הרי שסכום האגרה הוקבל לעובדי הטיס שאין לגביהם מנגנון חידוש כאמור, כמפורט בתקנת משנה (א), ולא לסכום האגרה החל על 3 המקצועות החריגים שיש לגביהם מנגנון חידוש, כמפורט בתקנת משנה (ה).

לפסקה (2) המוצעת –

הפסקה דנה באגרה שחובה על מבקש רישיון כעובד טיס לשלם בצד הבקשה לרישיון, לשם קבלת תעודה רפואית. בהצעת תקנות הטיס (כלי רחיפה) נקבעה דרישה לתעודה רפואית תקפה ומתאימה כחלק מדרישות הכשירות של מבקש רישיון רחפן (הן בהגדר מסחרי והן בהגדר מדריך). לאור האמור, מוצע להוסיף לתקנה 18(ב) שעניינה במבקש רישיון רחפן, המבקש תעודה רפואית ראשונית הנלווית לבקשתו, את המילים "לרבות מבקש רישיון רחפן" אחרי המילים "שאינו עובד טיס". בתקנות הרישיונות יש שורה של מקצועות שרשות הרישוי מעניקה רישיונות לגביהם, ובצד זה גובה אגרות. חלקם בגדר "עובדי טיס" וחלקם אינם בגדר "עובדי טיס". "רחפן" לא מצוי ברשימה זו או ברשימה האחרת, שכן כל ההסדרים לגביו הוצאו מתקנות הרישיונות ומתקנות ההפעלה, ורוכזו בקובץ תקנות נפרד – הצעת תקנות הטיס (כלי רחיפה). אשר על כן, ועל מנת להסיר ספק משפטי לעניין זה, מוצע לקבוע במפורש כי הוראת תקנת משנה (ב) תחול גם על רחפנים ולפיכך מוצע להוסיף את התיבה "לרבות מבקש רישיון רחפן". גובה האגרה, בסך 80 שקלים, יהיה זהה ביחס למבקשי רישיון במקצועות של מי שאינו עובד טיס ע"פ תקנות הרישיונות, וממבקש רישיון כרחפן, ב- 2 סוגי ההגדרים, וביחס לכל סוגי הכלים (למעט טיס)."

לפסקה (3) המוצעת –

תקנה 18(ג) דנה באגרה שעל האזרח לשלם לרשות הרישוי בצד בקשה לחידושה של תעודה רפואית, מזמן לזמן. ביחס לתעודה רפואית מסוג 2 הנדרשת ממחזיק רישיון רחפן, החידוש הוא מדי שנתיים, אלא- אם- כן בעל הרישיון הינו בן 50 ומעלה, שאז החידוש הינו מדי שנה- כך לפי ההסדר המוצע בתקנות הטיס (כלי רחיפה). האגרה הנקובה בתקנת משנה (ג) ביחס למי שמבקש חידושה של תעודה רפואית – 210 שקלים. אגרה זו תחול באופן זהה על מחזיקי רישיון רחפן.

לפסקה (4) המוצעת-

תקנה 18(ד) דנה באגרה שעל האזרח לשלם בגין חידוש התעודה הרפואית, אם הוא מחזיק ברישיון טייס פרטי והינו מעל גיל 50. מבוקש להוסיף את המילים "או המחזיק ברישיון רחפן" לאחר המילים "המחזיק ברישיון טייס פרטי". המשמעות הינה כי הוראה זו, שעניינה גביית אגרה בסך 180 שקלים, הנגבית ממי שמבקש חידוש התעודה הרפואית, המחזיק ברישיון טייס פרטי, וגילו למעלה מ- 50 שנים, תחול באופן זהה גם על מי שמבקש חידוש התעודה הרפואית, והוא מחזיק ברישיון רחפן (ללא אבחנה מבחינת ההגדר וסוג הכלי) וגילו למעלה מ- 50 שנים.

לפסקה (5) המוצעת –

תקנה 18(ז) דנה בשיעור אגרה מופחת החל על מי שצה"ל אישר לגביו כי הוא חייל מילואים פעיל. התקנה קובעת כך: "על מבקש רישיון עובד טיס לפי תקנות משנה (א), (ה) ו- (ו), שצה"ל אישר כי הוא חייל מילואים פעיל, תחול אגרה בשיעור של 75% מן האגרה הנקובה בתקנות המשנה האמורות". מבוקש להוסיף את המילים "או רחפן" לאחר המילים "עובד טיס" ובכך תחול הוראת התקנה גם על מבקשי רישיון רחפן לפי תקנת משנה (א). אם צה"ל יאשר שמבקש רישיון רחפן הוא גם חייל מילואים בשירות מילואים פעיל - ישלם 75% מגובה האגרה הנקוב בתקנת משנה (א) (תקנות משנה (ה) ו- (ו) לא חלות על מבקשי רישיון או מחזיקי רישיון רחפן ולכן לא רלבנטיות), זאת אומרת שבמקום תשלום של 640 שקלים

יוכל איש המילואים המבקש רישיון רחפן לשלם רק 480 שקלים. הרציונל הינו: הקלה כספית על חייל מילואים המבקש רישיון מרת"א.

לתקנה 4 המוצעת (תיקון תקנה 19: אגרה נלווית לבקשה להגדר או ציון סוג כלי נוסף ברישיון)-

מוצע לתקן את תקנה 19 לתקנות האגרות. תקנה 19 קובעת כך: "עובד טיס המבקש הגדר או אישור נוסף ברישיונו ישלם, בעת הגשת הבקשה, אגרה של 210 שקלים חדשים". מוצע להוסיף את המילים "או רחפן" לאחר המילים "עובד טיס". משמעותו של התיקון המוצע, שאם בעל רישיון רחפן יבקש להוסיף סוג נוסף, של כלי רחיפה, מבין הכלים המנויים בהגדרת "כלי רחיפה" בתקנות, לרישיונו, או לחלופין בעל רישיון רחפן עם הגדר מסחרי יבקש להוסיף לרישיונו הגדר הדרכה, הרי שיידרש לתוספת אגרה של 210 שקלים חדשים לרשות הרישוי. הסכום זהה לסכום הנגבה ממי שמבקש הגדר או אישור נוסף ברישיון והוא עובד טיס.

לתקנה 5 המוצעת (תיקון תקנה 20: אגרה נלווית לבחינה, עיונית ומעשית) -

מוצע לבצע מספר תיקונים בתקנה 20 לתקנות האגרות, שעניינה גובה האגרות שרשאית רשות הרישוי לגבות בגין מבחן עיוני או מעשי, ממבקש רישיון רחפן, כפי שיפורט להלן -

לפסקה (1) המוצעת -

מוצע לתקן את תקנת משנה (א) בתקנה 20, כפי שיוסבר להלן -

לתקנת משנה (א) -

תקנה 20 עוסקת באגרת בחינות למתן רישיון לעובד טיס ולשונה של תקנת משנה (א) וקובעת כך: "עובד טיס או המבקש רישיון עובד טיס המבקש להיבחן בקשר למתן רישיון כאמור בטור א' בטבלה שלהלן, או חידושו, ישלם בעת הגשת הבקשה להיבחן בבחינה מעשית או עיונית, אגרה בעד כל בחינה בשקלים חדשים כמפורט בטור ב' או ג', לפי העניין כמפורט להלן, וגו'....". מוצע להחליף את המילים ברישה תקנת משנה (א): "עובד טיס או מבקש רישיון עובד טיס" במילים: "עובד טיס, המבקש רישיון עובד טיס, רחפן או מבקש רישיון רחפן"; בכך יוחל המנגנון והסכומים הקבועים בתקנה זו גם על מבקשי רישיון רחפן או מחזיקי רישיון רחפן, הנדרשים לבצע בחינה עיונית או מעשית, לצורך קבלת הרישיון, או תוספת הגדר או סוג כלי נוסף ברישיון, בדומה לעובדי טיס, ובסכום אגרה זהה.

לתקנת משנה (ב) -

מבוקש להוסיף לטבלה המופיעה בהמשכה של תקנת משנה (א), בסופה, פסקת משנה נפרדת, שתסומן (14) ולאחריה יבואו המילים: "רישיון רחפן עם הגדר מסחרי או הדרכה, לכלי רחיפה מסוג אחד". הטבלה דנה בתעריפי האגרות שרשות הרישוי גובה ממי שמבקש רישיון כעובד טיס, ולשם כך נדרש לבצע בחינה, עיונית או מעשית. בהצעת תקנות הטיס (כלי רחיפה) ישנן תקנות הקובעות חובת מעבר בהצלחה של בחינה עיונית ומעשית לשם קבלת רישיון רחפן. משכך, יש להוסיף בתקנות האגרות הוראה שעניינה גובה האגרות בצד בחינות אלה. הסכומים המוצעים: לגבי המבחן המעשי – 2310 שקלים; לגבי המבחן העיוני – 350 שקלים. סכומים אלה זהים לסכומים שגובה רשות הרישוי ממבקש רישיון כטייס מסחרי עם הגדר אחד ע"פ האמור בפסקת משנה (4) באותה טבלה. הסכומים הוקבלו לסכומים ביחס לטייס מסחרי עם הגדר אחד שכן תהליכי המבחן והנושאים במבחן, הן העיוני והן המעשי, דומים למדי, לאור האמור בהוראות הכלולות בתקנות הטיס (כלי רחיפה).

לפסקה (2) המוצעת –

מוצע לתקן את תקנת משנה (ב). תקנה 20(ב) קובעת כך: "נוסף על האגרות המשתלמות לפי תקנת משנה (א), יישא הנבחן בהוצאות הכרוכות בהפעלת כלי הטיס לצורך הבחינה". מוצע להוסיף את המילים "או כלי הרחיפה" לאחר המילים "כלי הטיס". המשמעות היא שאם במהלך המבחן המעשי תהיינה הוצאות הכרוכות בעצם הפעלת כלי הרחיפה, למשל: דמי שכירות, עלות דלק (בכלי רחיפה ממונע), ציוד, ציוד מגן, לבוש מגן, עלות ביטוח, וכיוצא בזה - הוצאות אלה יוטלו על הנבחן ולא על רשות הרישוי. התקנה מקבילה בעניין זה לתקנה הקיימת זה מכבר ביחס למבקש רישיון כעובד טיס, הנבחן על כלי טיס מבחן מעשי.

לתקנה 6 המוצעת (תיקון תקנה 21: אגרה נלווית לבחינה, עיונית ומעשית, לשם קבלת תוספת הגדר או**ציון סוג כלי רחיפה נוסף ברישיון) -**

מבוקש לתקן את תקנה 21 לתקנות האגרות, שעניינה באגרות הנלוות לביצוע בחינה, עיונית או מעשית, הנדרשות לשם קבלת תוספת הגדר, או ציון סוג כלי רחיפה נוסף, אחר, ברישיון שמעניקה רשות הרישוי, כלהלן -

לפסקה (1) המוצעת -

מוצע לבצע תיקונים בתקנת משנה (א), כפי שיוסבר להלן -

לתקנת משנה (א) –

תקנה 21(א) לתקנות האגרות בנוסחה הנוכחי קובעת כך: "(א) עובד טיס המבקש להיבחן בקשר למתן תוספת הגדר מההגדרים המפורטים בטור א' בטבלה שלהלן, או חידושם, או המבקש להיבחן במבחן רמה על ידי בוחן שמונה לפי תקנה 71 לתקנות הרישיונות, ישלם, בעת הגשת בקשה להיבחן בבחינות, כמפורט בטור ב' או ג' לפי העניין, בעד כל בחינה, אגרה בשקלים חדשים כמפורט להלן:....." מבוקש להוסיף את המילה "רחפן" לאחר המילים "עובד טיס". בכך תחול התקנה, על המנגנונים ועל היקפי האגרות המוצעים בה, גם על רחפן. מקום שמחזיק ברישיון רחפן עם הגדר מסחרי מבקש להבחן בבחינות נוספות, עיוניות או מעשיות, על מנת לקבל הגדר מדריך לרישיונו, או מחזיק רישיון רחפן, הן בהגדר מסחרי והן בהגדר מדריך, מבקש להוסיף סוג כלי רחיפה אחר ברישיונו - מוצע להקביל את המנגנון והסכומים הקבועים בתקנה זו, ומתייחסים לעובדי הטיס, גם על רחפנים כאמור.

לתקנת משנה (ב) –

מבוקש לבצע תיקון בטבלה המופיעה בהמשכה של תקנת משנה (א). מבוקש להוסיף בסיפה הטבלה פסקת משנה נוספת, שתסומן פסקת משנה (14), שתדון במצב בו מחזיק רישיון רחפן בהגדר מסחרי מבקש מרשות הרישוי להיבחן בבחינות נוספות, עיוניות או מעשיות, על מנת לקבל הגדר מדריך ברישיונו, או המחזיק רישיון רחפן המבקש להוסיף כלי רחיפה אחר ברישיונו, מבין חמשת הכלים המנויים בהגדרת המונח בתקנה 1 לתקנות אלה. בקשות כאלה מצריכות ביצוע בחינות נוספות, עיוניות או מעשיות, בדיקות של השלמת דרישות הכשירות לרבות ניסיון מזערי נוסף בכלי מהסוג הנוסף שמבוקש להוסיף לרישיון, או בדיקה כי הדרישות הנקובות בפרק הרישוי בהצעת תקנות הטיס (כלי הרחיפה) לגבי תוספת הגדר - מתקיימות. בנסיבות אלה, מוצע לגבות אגרה בגין דמי הטיפול הנוספים שרשות הרישוי נדרשת לבצע במקרים אלה. האגרה בשיעורים הבאים: לגבי מבחן מעשי - 1290 שקלים; לגבי מבחן עיוני - 430 שקלים. הסכום זהה לסכום שגובה רשות הרישוי בגין המבקש הגדר נוסף ברישיון מדריך טיס, בדומה

לפסקת משנה (8) באותה טבלה.

לפסקה (2) המוצעת -

מוצע לתקן את תקנת משנה (ג). תקנה 21(ג) לתקנות האגרות קובעת כך: "נוסף על האגרות המשתלמות לפי תקנות משנה (א) ו-(ב) יישא הנבחן בהוצאות הכרוכות בהפעלת כלי הטיס לצורך הבחינה". מבוקש להוסיף אחרי המילים "כלי הטיס" את המילים "כלי הרחיפה" ובכך להחיל תקנה זו גם על מי שמבקש להיבחן מבחן מעשי לצורך תוספת הגדר או ציון סוג כלי נוסף ברישיון הרחפן. לפי ההסדר הקבוע בתקנות הטיס (כלי רחיפה) מחזיק רישיון רחפן עם הגדר מסחרי, המבקש תוספת הגדר כמדריך, או מחזיק רישיון רחפן, הן בהגדר מסחרי והן בהגדר מדריך, המבקש הוספה של כלי רחיפה מסוג אחר ברישיונו, יידרש למבחן מעשי נוסף. בוחן מטעם רשות הרישוי הוא שיידרש לבחון אותו בשטח. לשם קיום המבחן המעשי יש צורך ברחיפה דה – פקטו המצריכה לא אחת: דמי שכירות, דלק (אם הכלי ממונע), עלות ביטוח, ציוד, ציוד מגן, ולבוש מגן, וכיוצ"ב. התקנה קובעת כי הוצאות אלה, ככל שיהיו כאלה, יוטלו על הנבחן, ולא על רשות הרישוי.

לתקנה 7 המוצעת (תיקון תקנה 22 - עיון חוזר במבחן עיוני)

מבוקש לבצע תיקון בתקנה 22 לתקנות האגרות. תקנה 22 לתקנות הקיימות קובעת כיום, כך: "עובד טיס או מבקש רישיון עובד טיס, המבקש עיון חוזר בתוצאות מבחן עיוני, ישלם בעת הגשת הבקשה אגרה של 210 שקלים חדשים". מבוקש להוסיף את המילים "מבקש רישיון רחפן" לאחר המילים "עובד טיס או מבקש רישיון עובד טיס". הטעם לכך נובע מכך שמבקשי רישיון רחפן זכאים לבקש, ע"פ ההסדר הקבוע בהצעת תקנות הטיס (כלי רחיפה), מרשות הרישוי, לבצע עיון חוזר (השגה) בתוצאות המבחנים העיוניים שביצעו, על מנת לוודא כי אמנם הציון שניתן להם על ידי רשות הרישוי הינו ציון נכון. משמעה של תקנה זו לדידה של רשות הרישוי - טיפול בהשגה על הציון. בנסיבות אלה, הדבר מצריך את טיפולה של רשות הרישוי באיתור המבחן מבין המבחנים, ובדיקתו מחדש. בעניין זה האגרה שמבוקש לגבות הינה בעלת היקף זהה לאגרה הנגבית לעניין זה על ידי רשות הרישוי ממבקשי הרישיון האחרים כעובדי טיס, כמפורט באותה תקנה.

לתקנה 8 המוצעת (תיקון תקנה 26 - ביטול ההסדר הקיים בדבר אגרה הנגבית ממבקש רישיון הפעלה

מסחרית לשם הפעלת כלי רחיפה) -

תקנה 26 כלולה בפרק השישי לתקנות האגרות, שעניינו אגרות שמשלמים גופים לרת"א עבור קבלת רישיון הפעלה מבצעית (אווירית). המשטר המשפטי הקיים (המעוגן בתקנה 8(ב) לתקנות הרישיונות ובתקנה 163(ב) לתקנות ההפעלה, במצטבר) קובע, כי גוף בעל רישיון הפעלה מבצעית מרת"א, שעיסוקו בסוג מסוים של כלי רחיפה, רשאי לחלק לחבריו תעודות חבר, שהיו מעין "רישיונות משנה". האגודה עסקה גם בפיקוח על המרחפים ואף בהפצת מידע לחבריה בדבר: אזורים מותרים/ אסורים לרחיפה לאותו סוג כלי, ביטחה את כלל החברים באותה פוליסת ביטוח, יידעה בדבר נהלי בטיחות, ציוד ולבוש – מגן שהחברים חויבו בו ע"פ נהלי האגודה ו/או ספר העזר המבצעי שלה, וכיוצא בזה. ואולם, בסעיף 87 לחוק הטיס בוטלה חובת הרישוי למפעיל הפרטי, ואילו מפעיל מסחרי ומדריך יידרש לרישוי אישי מרת"א, ועל כן במקביל, בהצעת תקנות הטיס (כלי רחיפה) – מוצע לבטל את רישיון ההפעלה המבצעית של האגודות העוסקות בכלי רחיפה. כפועל יוצא, יש מקום לביטולה של האגרה אשר גובה רת"א מאגודות

אלה בגין רישיון הפעלה מבצעית כאמור. לאור האמור, מוצע לבטל את ההוראות הקיימות בפרק זה לגבי אגרה שרשות הרישוי מוסמכת לגבות מאגודות שעיסוקן בכלי רחיפה, בגין רישיון הפעלה מבצעית.

לפסקה (1) המוצעת -

מבוקש לבטל את תקנה 26(א)(8). תקנה 26(א) לתקנות הרישיונות קובעת כך: "המבקש רישיון הפעלה או רישיון הפעלה אווירית, או שינוי שם בעל הרישיון או תוספת פעילות מעבר לקבוע במסגרת רישיון ההפעלה או רישיון ההפעלה האווירית, ישלם בעת הגשת הבקשה אגרה כמפורט להלן....." לאחריה ישנה טבלה מפורטת, ובה הסכומים שנדרש לשלם מי שמבקש רישיון הפעלה מבצעית או אווירית, בחלוקה לפי סוגים שונים של מפעילים ושל כלי טיס. בפסקת משנה (8) נרשם שמבקש רישיון הפעלה מבצעית או אווירית ל"אווירונים זעירים, גילשוניים או מצנחים ממונעים" - נדרש לשלם 210 שקלים חדשים ל- 2 סוגי הרישיונות (מבצעי או אווירי). מוצע לבטל את המילים "גילשוניים או מצנחים ממונעים" בפסקת משנה (8) בתקנת משנה (א) לתקנה 26 לתקנות האגרות. המשמעות הינה כי לא יתאפשר עוד לגבות אגרה בגין רישיון הפעלה מבצעית לכלי רחיפה. תיקון זה עולה בקנה אחד עם הוראות פרק ה' לחוק הטיס, ועם ההסדרים המשפטיים החדשים המוצעים מכוחו, בהצעת תקנות הטיס (כלי רחיפה) ובתיקונים המוצעים בתקנות ההפעלה והרישיונות.

לפסקה (2) המוצעת -

מבוקש לבטל את תקנה 26(ב)(8). תקנה 26(ב) לתקנות הרישיונות קובעת כך: "מחזיק ברישיון הפעלה ישלם אגרה שנתית כמפורט להלן.....". לאחריה ישנה טבלה מפורטת, ובה הסכומים שנדרש לשלם המחזיק ברישיון הפעלה מבצעית או אווירית, בחלוקה לפי סוגים שונים של מפעילים ושל כלי טיס, בגין האגרה השנתית, לצורך חידוש רישיונו אחת לשנה. בפסקת משנה (8) נרשם שהמחזיק ברישיון הפעלה מבצעית או אווירית המבקש חידוש שנתי ל"אווירונים זעירים, גילשוניים או מצנחים ממונעים" - נדרש לשלם 320 שקלים חדשים ל- 2 סוגי הרישיונות (מבצעי או אווירי). מוצע לבטל את המילים "גילשוניים או מצנחים ממונעים" בפסקת משנה (8) בתקנת משנה (ב) לתקנה 26 לתקנות האגרות. המשמעות הינה כי לא יתאפשר עוד לגבות אגרה חידוש שנתית בגין רישיון הפעלה מבצעית לכלי רחיפה. תיקון זה עולה בקנה אחד עם הוראות פרק ה' לחוק הטיס, ועם ההסדרים המשפטיים החדשים המוצעים מכוחו, בהצעת תקנות הטיס (כלי רחיפה) ובתיקונים המוצעים בתקנות ההפעלה והרישיונות.